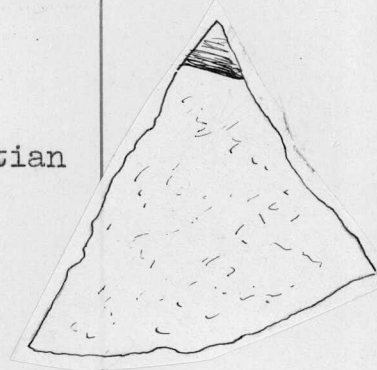

5360
Urjala

(kaivamani ojanteen pohjosta).

7. Kaakelikappale löytyi 1 metr. saviastian palasesta N:o 5. Pituus 7 senttim.

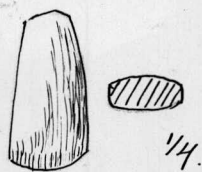

5361

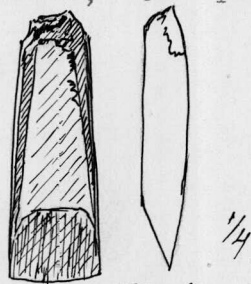
Luettelo esineistä, joita konser-
vaattori Hjalmar Appelgren-Kivalo virka-
matkallaan Kesä- ja Heinäkuussa 1909
keräsi Turun ja Uudenmaan lääneistä.

Paimio

1. Pieni "skandinaavilaismallinen", nalkinmuo-
toinen kirves hienorakeista tummanharmaata
kivilajia. $86\frac{1}{2}$ mm. ptk., 44 lev., 26 pks.
Poikkileikkaus on suorakaiteen muotoinen
pullistuneilla lappioilla; kanta myös hi-
ottu. Kaunista ja siroa tekoa. Löytö-
paikka, kts. alempana.
2. Tasataltta eli poikkikirves harmaata hie-
norakeista kivilajia, sirotekoinen; poikkio
suorakaiteen muotoinen; teränlasku selvään
eroittuu muusta pinnasta; kantapää hioma-
ton. 142 mm. ptk, $48\frac{1}{2}$ lev., 31 pks.

5361:1.

5361:2.

N:ot 1 ja 2 ovat löytyneet Paimi-
osta (läheltä Sauvon rajaa) Aakosten
talon maalta, talosta 1/2 km kaakkoon
laakson pohjasta, alavan pellon ja
peltotien välisestä ojasta, 60 sm.
syvältä savimaasta. Erään insinöörin
ilmoituksen mukaan joka Maanviljelys-
hallituksesta nykyään aijottua lasku-

5361

Paimio

ojaa varten oli käynyt täällä maita mittaamassa, kokoa tämä alankomaa, jonka läpi juoksee oja, ainostaan 2 metriä ylemmäksi meren pintaa ja on sen siis muinoin täytynyt olla merenlahtena. Itse löytöpaikka näkyy tästä päättäen kivikaudella olleen rantamaana (lännen puolella olevat maat alkavat sieltä kohota) ja ehkä ovat kiviaseet pudonneet veteen ja painuneet pohjan liejuun. Paikka on aivan lähellä sitä pellon kulmaa, josta tie kääntyy länteen n. s. Sant'kanka-ren ohi ja sieltä jatkuu valta-maantielle. Kts. karttaa topogr. arkistossa. - Esineet olivat tulleet Turkuun, missä Kivalo ne lunasti museon vahtimestari Laaksoselta.

Pertteli

3. Kaksi pronssikierukkaa ohkasesta pronssilangasta, avaruus 4 mm., toisen kierukan pituus on 35 mm., toisen 26 mm. Suutari Sten oli ne noin 30 vuotta takaperin löytänyt Perttelin pitäjän Wihmailan kylän Sipilän talon maalta Haavikeojan laaksosta Stenin torpan ja Hallan talon keskiväliltä. Samasta paikasta tuli v. 1880 museoon myöhemmän rautakauden esineitä, jotka ovat luetellut N:o 2025:11-14 ja kertoi Sten A:n - Kivalolle että hänen tyttärensä olivat ne löytäneet viettävästä ~~o~~ ojanrinteestä noin 3 metriä ojaa ylempää, paikasta josta maata oli vierinyt. Sten oli sittemmin itse kaivellut samalla paikalla ja silloin löytänyt joukon pronssi-

Löytöpaikasta on A. Hackmanin v. 1914 ottama valokuva.

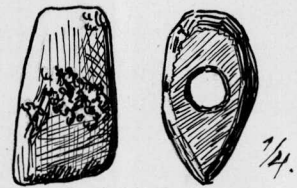
5361

Pertteli

kierukoita, joista useimmat olivat hävinneet, mutta ainoastaan mainitut kaksi enään olivat hänellä tallessa. Siellä oli löytämisestä kuluneiden 30 vuoden aikana maata monesti vierinyt, jonka vuoksi on luonnollista että An-Kivalo tänä kesänä paikkaa tutkiessaan ei löytänyt minkäänlaisia kultturijätteitä. Maa oli nurmettunutta sekä saven ja hiekan sekaista. Kun ojan äyräät ovat siksi jyrkkään viettävät, ettei luulisi olleen sopiva niihin haudata kuolleita ja sitä paitse ajottain vierivät, on luultavaa että nuo löydetyt muinaiskalut oikeastaan olivat ylempää varisseet alas ja että itse hauta alkuaan oli ollut n. 8 à 10 met. korkean törmän päällä, missä nyt on tasainen peltomaa. Siellä nyt suoritetut koekaivaukset eivät kuitenkaan tuottaneet minkäänlaisia tuloksia.

Kiikala

4. Nuijakirves, reiällinen, harmaata rakeista kivilajia; pituus 95 mm, leveys (reiän poikki) 54 mm., vahvuus (terän pituus) 57 mm. Toiselta lappiolta ryhmyinen. Löydetty Kiikalan pitäjän Pirilän kylän Ruskon talon maalta, Myllykankaren torpan ($1\frac{1}{2}$ km talosta pohjoiseen) pellosta, n. 220 metriä etelä-kaakkoon, läheltä peltoaidan kulmaa; asemakarttaan (top. ark.) merkitty: "Δ 2". Paikalla on savimaata ja esine on löytynyt pintamaasta. Läheltä tätä paikkaa (samalta saralta) oli aikaisemmin löytynyt "kivinen höylänterä", merkitty "Δ 1",

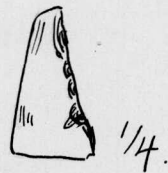

5361
Kiikala

jonka sanottiin annetun eräälle kerääjälle (Suomentähdelle), mutta se nähtävästi ei voi olla kumpaneenkaan niistä terättömistä kivikalusta, jotka museon luettelossa ovat kerrotut N:rojen 4723:2 ja 5101:1:n alla, jotka niinikään ovat löydetyt tämän torpan pellosta. Appelgren-Kivalo kaiveli paikalla, mutta ei löytänyt mitään kulturijäännöksiä.

5. Tasataltta harmaan sinervää

kiveä, terä eheä ja yli-
eli varsipää hoikkeneva
sekä myöskin terälle hi-

ottu. 79 mm ptk., 44½ mm. lev., 16 pks. Ostettu Ruskon talon isännältä Kustaa Heiniseltä Pirilän kylässä; löydetty saman talon pellosta noin 200 metr. talosta koilliseen.

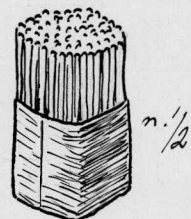
6. Sorvattu kynttiläjalka valkoisesta mustasuonisesta marmorista. Ostettu Ruskon talosta Pirilän kyl. Kiikalassa Tehty 3:sta kappaleesta.

Kulturh. afd.
8/8 1911.

Kiikala

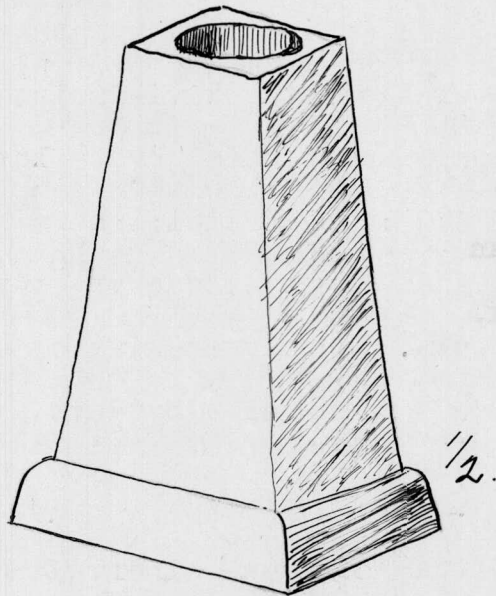
7. Tulitikkujalusta punaraitaisesta hietakivestä, 13 senttimetriä korkea ja ylöspäin kapeneva. Muoto oli käytännössä noin 1850-1870-luvuilla, jolloin fosforitikut olivat tavallisia. Tikuilla täytetty paperitötterö, joka oli tämän näköinen, pistettiin jalustan päässä olevaan syvennykseen ja tulta viritettiin sillä tavoin, että tikulla raapaistiin karkeata hietakivipintaa vastaan. Ostet-

kulturhistor. afd.
8/8 1911.

5361
Kiikala

tu Ruskon talosta Pirilän kylässä
Kiikalan pitäjässä.

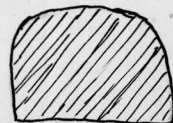

Kisko

8. Pieni kourutaltta tumman ja vaalean sinistä liuskekiveä; 78 mm ptk., 25 mm. lev., 16 pks.

Torppari Johan Lindström (Liipunpyölin torpasta) Mommolan kartanon maalta
Kiskossa eräästä

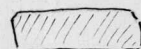
Kiskon järven puolesta peltosarasta, joka on noin 130 à 150 metr. kartanosta.

9. Sahanuurteella varustettu kivi, väriltään harmaanruskea, pisin sivu 73 mm., päällispinta ja kyljet hiotut. 26 mm. pks. Saatu Sillanpään talon sepältä, jonka lapset sen olivat löytäneet n. 200 metr. torpasta etelään, erään Tieksmänjokeen itäpuolelta laskevan ojan pohjasta. Asemakarttaan (top. ark) merkitty \triangle 1.

10. Kourutaltan varsikatkelma, pinnalta harmaata kiveä, poikkileikkaus:

1/2.

5361
Kisko

Kourun alkua näkyy. Pituus $54\frac{1}{2}$ mm., lev. 37, vahv. 16. Löytöpaikkaa ei tiedetty sen tarkemmin kuin että se on Sillanpään mailta. Saatu sepältä.

11. Kourutaltoa tummansinervää liusketta, ai-noastaan varren pää vaalean sinervä. 112 mm ptk., 42 lev., 18 pks. Löydetty Sillanpään talon pellosta, noin 100 metr. ta-losta kaakkoon, asemakarttaan merkitty:

△ 2.

5361:11.

5361:12.

12. Ison poikkikirveen terän katkelma harmaa-ta liuskekiveä(?), 100 mm. ptk., 67 lev., $30\frac{1}{2}$ pks. Löydetty Sillanpään t:n maalta, erään pellon kulman ulkopuolelta, itä-puolelta Tieksmänojokea ja $1/2$ km talos-ta pohjoiseen.

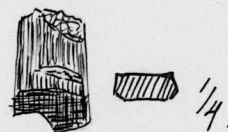
13. Pieni tasatalta vaaleanvihertä-vää kiveä, vaillinaisesti hiot-tu; 75 mm ptk., 33 lev., $12\frac{1}{2}$

pks. Löydetty Härjän talon pelloista Kaukurin kylässä Kiskossa.

14. Tasatalta harmaata kivilajia; poikkipuolen käy koko kiven läpi viisto vaalea viiru; terän toinen kulma rikkunut. 63 mm. ptk., 41 lev., 13 pks.

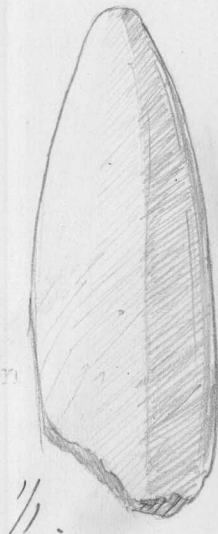
Löydetty Kiskosta Kauku-rin kylän Härjän talon

Kankaren torpan perunamaasta tuvan ikku-nain alta, maantien vieressä. Kankaren torppa on n. $1/2$ km Härjän talosta pohjoiseen ja n. 115 metriä sepän tor-pasta.

5361
Kisko

15. Kärjenkatkelma keihäänterästä, liuskekiveä(?), pinnalta harmaanruskea, sisääntumman sinerää. 67 mm ptk., 25 lev., 6 pks. Löydetty Kiskon pitäjältä Kaukurin kylän Härjän maalla asuvan sepän kankarelta, n. 115 metr. pohjoiseen n. s. Kankaren torpasta (kts. edell.). Sepän asuintuvasta 25 metr. koilliseen on hietakuoppa, jossa lapset leikitellessään olivat tuon esineen löytäneet. Samasta kuopasta olivat löytäneet, kertomuksesta päättäen skandinaavilaisen vasarakirveen, joka oli annettu "Kosken paroonille", nim. Kosken asemapäällikkö vapaaherra Carl Gustaf Adolf Mellinille ja luultiin hänen sen toimittaneen Turun museoon. Appelgren-Kivalo kaiveli samalla paikalla löytämättä mitään muinaisen kulttuurin jätteitä.

5362

Kustaa Suomentähden lähetys, lunastettu 23/7 09.

Kivikaudelta.

Kiikala

1. Keihäänkärki ,11,4
cm pituinen, 0,7 cm paks.
Löydetty Kiikalan pitäjän "Hirolan" (Hidolan?) kylästä; lähempi löytöpaikka tuntematon.
2. Tasataltta karjalaista tyyppiä; terän laskupuoli melkein tasainen, toinen kupera; 7,5 cm x 3,6 cm x 1,55 cm.; kivilaji